

Uloga medicinske setre u praćenju bolesnika sa karcinomom testisa kod primjene bleomicina - (Poster prezentacija)

The role of nurse in the management of patients with testicular cancer with applied bleomicin treatment - (Poster presentation)

Iva Zubatović Đunđenać, bacc. med. techn.;

Dorčić Iva, bacc. med. techn.

Klinički bolnički centar Zagreb, Klinika za onkologiju, Odjel za urogenitalne tumore, Kišpatičeva ul. 12, 10 000 Zagreb, Republika Hrvatska

Posljednjih se godina povećava incidencija oboljelih od karcinoma testisa u svijetu i u Republici Hrvatskoj. Najčešće se javlja u dobi od 15 do 30 godina, a može se pojaviti i kod osoba starije dobi.

Karcinom testisa najčešće se dijagnosticira nakon što bolesnik opipa postojanje bezbolne kvržice ili povećanje cijelog testisa. Prvotno se učini fizikalni, koji se nadopunjava UZV-om testisa, te određivanjem tumorskih markera (AFP, LDH, β hcg). Konačna dijagnoza postavlja se nakon orhidektomije i dobivanja intraoperacijskog patohistološkog nalaza. Nakon postavljanja dijagnoze bolesnik se liječi kemoterapijom.

Za svrhe liječenja upotrebljava se PEB-protokol koji sadrži uporabu etopozida, cisplatina i bleomicina. Terapija se ordinira u razdobljima od tri tjedna, a broj ciklusa ovisi o stadiju bolesti. Najznačajnija opisana komplikacija pojava je plućne toksičnosti.

Simptomi oštećenja pluća uzrokovanih bleomicinom jesu: otežano disanje, neproduktivan kašalj, zaduha u naporu, bol u prsima, a može se javiti i febrilitet, hipoksemija i bazalni hropci. Uvriježeno se opisana komplikacija bilježi poslije primjene terapije, ali se može pojaviti i tijekom terapije bleomicinom, a može nastati i više od 6 mjeseci nakon davanja terapije. Postojanje navedene komplikacije verificira se određivanjem difuzijskog kapaciteta pluća za CO (test plućne funkcije) te pozitivnim nalazom RTG-snimke pluća.

Kad se verificira postojanje simptomatologije plućne toksičnosti odmah se prekida davanje bleomicina, te se uvodi terapija kortikosteroidima u visokim dozama, a visina doza se postupno smanjuje. Uloga medicinske sestre/tehničara u liječenju je bitna jer je ona provodi najviše vremena u izravnoj komunikaciji s bolesnikom.

Bitno je na vrijeme prepoznati znakove i simptome postojanja bleomicinske toksičnosti, te informirati liječnika za potrebom prekida terapije i ordiniranja metoda liječenja. Potrebno je educirati bolesnika i članove obitelji o mogućim pojavama neželjenih posljedica koje se mogu javiti u kućnom režimu liječenja.

Ključne riječi: biomedicinska toksičnost • medicinska sestra/tehničar • PEB protokol • testis • bleomicin

Keywords: biomedical toxicity • nurse/technician • PEB protocol • testis • bleomycin